

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2014. július 27-én.

Kezdő ének: 65. zsoltár 1. verse

Főének: 461. dicséret mind a 6 verse

Ének prédikáció előtt: 65. zsoltár 3. verse

Textus: Lukács evangéliuma 19. rész 5-6. verse „Amikor Jézus odaért, felnézett, és így szólt hozzá: Zákeus, jöjj le hamar, mert ma a te házában kell megszállnom. Ekkor sietve lejött, és örömmel befogadta.”

Kedves Testvéreim!

Életünket alapvetően a bezártság jellemzi. Azt szeretjük, hogyha a tér, amiben élünk, a lehető legjobban el van zárva a külvilágtól. Magas falakat emelünk, zárt udvarokat alakítunk ki, hogy a szomszéd, vagy éppen az utcán járók ne lássák, hogy mi mit csinálunk az udvaron. Akkor érezzük jól magunkat, hogyha van egy olyan terünk, amiben csak mi vagyunk, amibe senki másnak nincsen beelátása és beleszólása.

Pár nappal ezelőtt hallottam egy rádió műsort, amiben a különböző lopásokról, betörésekről volt szó. Ebben elmondták a börtönben lévő betörők, hogy azokat az udvarokat, házakat keresik, ahol zavartalanul tudnak dolgozni. Ki is mondták, hogy ez a bezártság éppen a betörőket segíti. Ami nekünk jó érzés, az a másik oldalról veszélyes lehet.

Ugyanígy teszünk lelkileg is. Sok mindenkit távol tartunk magunktól. A mai világban elintézzük a beszélgetést egy SMS-el, vagy éppen e-mail-el, ahelyett, hogy telefonálnánk, vagy személyesen beszél-nénk meg dolgokat. Mindez nagyon jó is lehet, amikor a távolság vagy az idő miatt nincsen másra lehetősé-g, de ugyanakkor ennek meg van az a veszélye, hogy lelkileg magányossá válunk, hogy mindazt, ami értékes és jó egy emberi kapcsolatban, azt elveszítjük.

A tegnapi napon egy olyan kis rövid internetes üzenet jutott elém, ami komolyan elgondolkodtatott a lelki bezártságunkkal kapcsolatban. Egy lelkész írt pár jó tanácsot az embereknek. Ennek a lelkésznek a gyermeke súlyosan megbetegedett. Leírta, hogy mennyi mindent át kellett gondolnia. Leírta, hogy ne sajnáljuk a körülöttünk élőköt a jó szavakat, az ölelést, a simogatást, a törődés kifejezését. Ezt nem lehet egy telefonos üzenetben elküldött mosolygó arccal pótolni, vagy éppen egy virtuális öleléssel. Nem sza-bad annyira bezárkózunk, hogy a szereteteinktől megtagadjuk az érzéseinket. Nem szabad annyira ke-resni a biztonságot, hogy aztán senkit ne tudjunk befogadni.

Ez a felolvasott történet szintén befogadásról szól. Egy emberről, akit a többi ember nem fogadott el, egy emberről, akit Jézus mégis megfelelőnek talált arra, hogy a házába menjen, egy emberről, aki fon-tosnak tartotta, hogy befogadja a házába és az életébe a Megváltót, Jézus Krisztust.

Itt van előttünk Zákeus, aki a mi fogalmaink szerint egyáltalán nem volt jó ember. Sőt, hosszan tud-juk sorolni azt, hogy miért volt kifejezetten rossz ember, olyan, akivel semmiféle formában nem tudunk kapcsolatot találni. Zákeus gazdag volt. A mi szemünkben pedig a gazdagság már önmagában ok arra, hogy valakit ne tartsunk szimpatikusnak. Ott van beennünk az előítélet, hogy biztosan nem tisztessé-ge-sen szerezte vagyonát. Ott van bennünk az irigység, hogy milyen jó lenne, ha az a vagyon a mienk le-hetne. Sokszor a társadalmi rang, helyzet alapján zárunk ki embereket az életünkéből és mondjuk ki, nem tudjuk elfogadni őket.

Zákeusnak azonban a foglalkozása is olyan volt, ami kifejezetten megvetetté tette. Fővámszedőként a Római Birodalommal állt szerződésben. Bérbe vette árverésen a vámbehajtás jogát, hogy aztán nagy haszonnal tudja ezt a tevékenységét folytatni. Nem csak annyi adót szedett be, mint amennyi jogszerű lett volna, hanem annál lényegesen többet. Nyugodtan hasonlíthatom őt a mai bankrendszerhez. Nagyon kevés ember van, aki szereti a bankokat. Igen, örülünk neki, hogy a pénzünk nagyobb biztonságban van, mint lenne a szekrényünkben, vagy éppen a párnánk alatt. Mégis úgy érezzük, hogy jogtalanul magas az a haszon, amit maguknak megtartanak. Zákeus ilyen ember volt. Nagyobb hasznot tartott meg, mint tisz-tességes lett volna. Ezért megvetették a foglalkozása miatt.

Aztán megtudjuk róla azt is, hogy kis termetű volt. Testileg nem úgy nézett ki, mint egy átlagos em-ber. Biztosan mindenki átélté már azt, hogy meglátott egy tolókocsiban ülő, eltorzult testű embert és rossz érzése támadt. Vagy ha valakinek a bőrszíne, az alakja nem volt átlagos, akkor már nem akartunk

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2014. július 27-én.

kapcsolatba kerülni vele. Zákeus is minden bizonnyal átélte nem is egyszer, hogy emiatt megvetették, gúnyolták, esetleg törpének nevezték.

Végül volt még egy dolog, ami miatt a korabeli zsidó társadalom nem tudott vele mit kezdeni. Kapcsolatot tartott fenn rómaiakkal, a gyűlölt hódítókkal, azokkal akik elvették a szabadságot, azokkal a rómaiakkal tartott kapcsolatot, akik pogányok voltak. Aki pedig pogányokkal került kapcsolatba, azokat nem volt szabad befogadni az istentiszteleti helyre, a zsinagógába, sőt nem volt szabad vele semmilyen formában kapcsolatot tartani. Zákeus az ember, akit nem szabad befogadni.

Ő tehát nem csak a foglalkozása, a vagyona, a fizikai megjelenése miatt volt megvetett, hanem a megvetéssel, az elutasítással a lelkét is megnyomorították. Kizárták annak még a lehetőségét is, hogy Istennel kapcsolatba kerüljön, hogy megtérjen, hogy az élete megváltozhasson.

Ekkor tűnik fel a színen Jézus. Először csak a híre érkezik meg Jerikóba, hiszen azt olvastuk, hogy Zákeus szeretne volna látni, hogy ki az a Jézus. Biztosan hallott róla. Eljutott hozzá a híre, hogy ő mindenkiel szóba áll. Megtudta, hogy Jézus az, aki nem válogat, aki még a bűnösökkel, a megvetettekkel is beszélget. Zákeus pedig szeretne volna látni, hogy ez a Jézus tényleg ilyen?

Azt hiszem, hogy ez az első olyan pillanat, amikor elgondolkodhatunk azon, vajon egy embert megítélhetünk-e az addigi élete, vagy a látszat alapján. Kimondhatjuk-e valakiről kategorikusan, hogy nincsen benne semmi jó. Zákeusban ugyanis ott volt a szándék, hogy lássa Jézust.

Nem tudom, hogy a mi életünkben miként történt meg a találkozás Jézussal. Én tudom, hogy amikor hallottam Jézusról, akkor egyértelműen kirajzolódott bennem az, hogy az életem nem jó, sőt nagyon sok rossz dolog van benne. Ismertem a kifejezést is és megtudtam fogalmazni, hogy bűnös vagyok. Nem azért, mert a bíróság elítélne. Nem azért, mert a társadalom megvetne. Hanem azért, mert az életem messze áll attól, amit Jézus tanít. De azt is hallottam, hogy Jézusnál van bocsánat. Nála van erő, hogy az én életem is megjavulhat. Amikor Zákeus életét nézzük, akkor kimondhatjuk, hogy őt sokan kizárták az életükből, ő viszont egy valakit nem akart kizárni, ő Jézust be akarta fogadni. Meg akarta nézni, hogy ki az a Jézus.

A találkozás pedig mondhatjuk, hogy mesészerűen alakul. Jézus meglátja és lehívja a fáról. Elmondja neki, hogy ma nála kell megszállnia. Jézus az első személyes találkozás pillanatában befogadja Zákeust. Milyen óriási dolog ez. Jézusnál nem számít az előélet. Nem számít a sokféle törvénytelenység, amit ez az ember elkövetett. Nem számít, hogy egyetlen alkalommal sem ment istentiszteletre. Nem foglalkozott azzal, hogy a többi ember majd mit mond erről a találkozásról. Jézus számára fontos Zákeus, fontos, hogy megmentse az életét, hogy megszabadítsa minden terhétől.

Ennek a kis embernek a válasza Jézus mondatára az, hogy örömmel befogadja. Megjelenik a Megváltó, aki befogad és máris ott a válasz Zákeus szívében, hogy ő is befogadja ezt a csodálatos embert. Ekkor még nem is sejti, hogy mit jelent mindez. Itt még csak érez valami felszabadult örömet, hogy végre valaki nem gúnyolja, nem a megvetését hangoztatja, hanem elfogadja, és Jézussal együtt megy haza.

A történet végeredményét is ismerjük. Aki befogadja Jézust az életébe, annak a mindennapjaiban valami óriási változás következik be. Olyan gyökeres életfordulat, hogy minden ellenkezőleg zajlik, mint korábban. Egy ember, aki nem riadt vissza a törvényteleniségtől, hiszen maga vallja be, hogy törvénytelenül is szerzett vagyont, az most négyszeresét téríti vissza a kárnak. Egy ember, aki addig csak saját magával törődött, a saját haszna volt egyedül a fontos, az a vagyona felét a szegényeknek adja. Amikor Jézus ott van, amikor látja, hogy nem csupán egy csodálatos emberrel van dolga, hanem maga Isten tért be hozzá, akkor mindenét átadja Jézusnak.

Miért volt Zákeus számára ilyen óriási erejű ez a találkozás? Azért, mert ő nem foglalkozhatott Istennel és mégis azt látja, hogy Isten nem feledkezett meg róla, sőt fontos a számára. Azért jelentett nagyon sokat ez a találkozás, mert annak, aki számára eddig csak az emberek megvetése jutott ki, az találkozik Isten befogadásával. Átéli, hogy Istennél egészen másként működnek a dolgok, egészen más a mérce.

Szeretnék elmondani egy történetet, ami ennek a befogadásnak az erejéről szól. A történet egy kis foltmanóról, Pancsinellóról szól. A foltmanók kicsi, fából készült emberkéek voltak. Egész életükben, minden áldott nap matricákat osztogattak egymásnak. A csinosak és jóvágásúak mindig csillagot kaptak, de akik érdes fából készültek, vagy már pattogott róluk a festék, azok bizony csak szürke pontra számíthattak. Mindegyik más és más volt, egyetlen közös dolog kötötte őket össze, ugyanaz a fafaragó mester, Éli alkotta őket. Pancsinelló is egy ilyen foltmanó volt. Egy idő után olyan sok szürke pont lett rajta,

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2014. július 27-én.

hogy már az utcára sem mert kimenni. A többiek pedig ezt mondogatták: „Sok szürke pontot érdemel. Ő aztán tényleg nem jó foltmanó!” Egy idő után már maga Pancsinelló is elhitte ezt. Egy nap találkozott egy olyan manóval, aki egészen más volt, mint a többi. Nem volt rajta sem csillag, sem pont. „Én is ilyen akarok lenni! – gondolta Pancsinelló. – Nem akarom, hogy mások jeleket rakjanak rám!” Megkérdezte a matrica nélküli famanót, hogyan lehetséges az, hogy neki nincs egyetlen matricája sem. „Ó, nem nagy ügy! Egyszerűen csak mindennap meglátogatom Élit”. Egy napon aztán Pancsinelló elhatározta, hogy elmegy Élihez. Felkapaszkodott a hegytetőre vezető keskeny ösvényen, és belépett a nagy műhelybe. Lábujjhegyre kellett állnia, hogy rálásson a munkapadra. A kalapács nyele olyan hosszú volt, mint az ő karja. Pancsinelló nyelt egy nagyot, és elindult kifelé. Ekkor meghallotta a nevét. „Pancsinelló!” Pancsinelló megállt. „Pancsinelló! Örülök, hogy látlak! Gyere közelebb, hadd nézlek meg!” Éli lehajolt, felemelte és maga mellé ültette a padra. „Hm... – szólalt meg a mester elgondolkozva, miközben a szürke pontokat nézte. – Úgy látom, gyűjtöttél néhány rossz pontot!” „Nem akartam, Éli! Tényleg nagyon próbáltam jó lenni!” „Gyermekek, előttem nem kell védekezned – mondta Éli. Én nem foglalkozom azzal, hogy mit gondolnak rólad a foltmanók. Amit ők gondolnak, az semmit sem számít, Pancsinelló. Csak az számít, amit én gondolok. És szerintem te nagyon értékes manó vagy!” Pancsinelló felnevetett. „Én értékes?! Ugyan mitől? Mit számítok én neked?” Éli Pancsinellóra nézett, rátette kezét a kis faválakra, majd nagyon lassan így szólt: „Az enyém vagy! Ezért vagy értékes nekem”. Éli elmosolyodott. „Most még tele vagy szürke pontokkal. Egyelőre elég, ha minden nap eljössz hozzám, hogy emlékeztethesselek rá, mennyire fontos vagy nekem.” Éli letette Pancsinellót a földre. „Ne felejtsd el – mondta, miközben a foltmanó elindult az ajtó felé –, hogy nagyon értékes vagy, mert én alkottalak! És én sohasem hibázom!” Pancsinelló nem állt meg, de magában ezt gondolta: „Azt hiszem, komolyan mondja!” És miközben ezt gondolta, már le is gurult róla egy szürke pont.

Kedves Testvéreim! A mi nagy esélyünk is az, hogy befogadjuk Jézust, aki elfogad és befogad minket. Ezért legyen imádságunk az ének szava: „Amint vagyok, sok bűn alatt, De hallva hívó hangodat, Ki értem áldozád magad: Fogadj el, Jézusom!”

Ámen!

Záró ének: 460. dicséret mind a 6 verse